

هیسترکتومی عمل جراحی است که در آن رحم زن برداشته می شود البته ممکن است دیگر اعضا مربوطه مانند تخمدانها لوله های رحمی و ... نیز به همراه رحم برداشته شوند. هیسترکتومی یا رحم برداری معمولاً تنها هنگامی انجام میشود که همه روشها درمانی دیگر امتحان و به نتیجه ای نرسیده باشد. دو روش هیسترکتومی عبارتند از:

- **واژینال**
- **آبداومینال یا شکمی:** رحم برداری از راه شکم یک عمل جراحی باز است. این روش به پزشکان اجازه میدهد که به اعضا دستگاه تناسلی دسترسی بهتری داشته باشند و بطور طبیعی برداشتن کامل دستگاه تناسلی را انجام دهند.

انواع هیسترکتومی:

بسته به دلیل انجام هیسترکتومی جراح ممکن است همه رحم یا بخشی از آن را بردارد بیماران و پزشکان گاه اصطلاحات مربوط به این عمل را به صورت غیر دقیق به کار میبرند بنابراین باید روشن شود آیا در جریان عمل گردن یا دهانه رحم و یا تخمدانها هم برداشته میشوند یا نه. رحم برداری نیمه کامل یا فوق دهانه ای: در این نوع رحم برداری جراح تنها بخش بالایی رحم را بر میدارد و گردن یا دهانه رحم را به جای میگذارد رحم برداری: کامل در این نوع، عمل کل رحم و دهانه رحم برداشته میشود.

رحم برداری رادیکال: جراح در این نوع رحم برداری همه رحم و بافتهای طرفین رحم و دهانه رحم و بخش بالایی واژن را بر می. دارد رحم برداری رادیکال معمولاً تنها هنگامی انجام میشود که سرطان وجود داشته باشد. در رحم برداری رادیکال ممکن است تخمدانها برداشته یا باقی گذاشته شوند.

ویژگی های هیسترکتومی آبدومینال

- از ویژگیهای این جراحی به موارد زیر میتوان اشاره نمود:
- پس از انجام این عمل سه تا پنج روز در بیمارستان بستری می شوید
- پس از بهبودی جوشگاه زخم قابل مشاهده ای در محل برش جراحی روی شکم باقی میماند.
- زمان نقاهت چهار تا شش هفته است.
- هزینه های این عمل نسبت به هیسترکتومی واژینال بیشتر است. خطر فتق و بیرون زدگی در محل برش جراحی در این روشها بیشتر است.
- هیسترکتومی شکمی در شرایط بحرانی یا زمانی که انتظار ایجاد عوارض وجود دارد کاربردی است.
- از عللی که منجر به هیسترکتومی آبدومینال میشود به موارد زیر میتوان اشاره نمود:
- میوم رحمی علت اصلی هیسترکتومی و شایعترین تومور لگن در زنان است.
- خونریزی رحم کنترل نشده درد لگنی: اگر با منشأ رحمی بوده و به درمان غیر جراحی پاسخ ندهد
- سرطان رحم و تخمدان و...
- بیرون زدگی اعضای تناسلی اورژانسهایی زایمان مانند چسبندگیهای جفت و خونریزی های بعد از زایمان بیماری التهابی لگن

در این روش جراح برش ۱۲ تا ۱۷ سانتی متری عرضی یا عمودی مستقیماً روی دیواره شکم و بالای خط رویش موهای لگن، شبیه پرشی که برای سزارین میدهند ایجاد سپس رحم را از طریق برش خارج و لایه های برش داده شده بخیه زده میشود.

داروها

در صورت تجویز آنتی بیوتیک دارو را طبق دستور پزشک در فواصل معین و یک دوره کامل مصرف کنید. مصرف مسکن را طبق تجویز پزشک مصرف نمایید.

عوارض

به دنبال انجام این نوع هیسترکتومی عوارض زیر در فرد ممکن است بروز نماید:

- مشکلات مربوط به بیهوشی
- بی اختیاری ادراری
- پرولاپس یا بیرون زدگی واژن از بدن
- ایجاد فیستول یا ارتباط غیر طبیعی میان واژن و مثانه
- درد مزمن
- عفونت در محل زخمها
- ایجاد لخته خون
- اثرات روحی و جسمی
- یائسگی زودرس

رژیم غذایی و تغذیه

به دنبال انجام این نوع هیسترکتومی رژیم غذایی خود را به صورت زیر تنظیم نمایید:

بهتر است از رژیم غذایی سرشار از پروتئین ویتامین و پرفیبر (سبزیجات، میوه و) استفاده کرده و از مصرف غذاهایی که باعث ایجاد یبوست میشود جداً خودداری کنید

فعالیت در زمان ابتلا به این بیماری:

به دنبال انجام این نوع هیسترکتومی فعالیت خود را به صورت زیر محدود و برنامه ریزی نمایید:

در دو هفته اول باید استراحت داشته و از فعالیت شدید مانند بلند کردن اجسام خودداری کنید اما بعد از آن میتوانید کم کم کارهای سبک را انجام دهید تا ۳ ماه بعد از عمل باید کماکان از انجام فعالیتهای سنگین تا ۶ هفته خودداری نمایید. روزانه پیاده روی کنید.

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی کرمانشاه

مرکز آموزشی درمانی معتضدی

هیستریکتومی ابدومینال

تایید کننده: دکتر بتوله ابرش پور (متخصص زنان و زایمان)
تهیه کننده: الهام عزیزی (سوپروایزر آموزش سلامت)

تلفن: ۷۲۴۶۳۵۱-۷۲۴۶۶۹۳
خط مستقیم آموزش به بیمار: ۷۲۶۴۷۹۰
واحد آموزش بیمار داخلی 185

منبع: کتاب زنان و زایمان ویلیامز

www.motazedi.kums.ac.ir

فروردین 1404

در چه شرایطی به پزشک مراجعه نمایید؟

- در صورتی که برش شما عرضی باشد ۷-۱۰ روز بعد از عمل و در صورتی که محل برش طولی باشد ۱۴-۱۰ روز بعد از عمل جهت برداشتن بخیه ها
- بعد از دریافت جواب پاتولوژی
- در صورت بروز علائمی مانند، تب درد شکم، عدم دفع گاز و مدفوع، تهوع و استفراغ، خونریزی پیش قلب و افت شدید فشار خون، اسهال، ترشحات بدبو از محل زخم یا واژن بیرون زدگی توده (فتق) از محل عمل درد، پهلوها وجود خون در ادرار کاهش حجم ادرار و هرگونه درد شدید شکم درد و قرمزی با سفیدی غیر طبیعی در ناحیه اندامها بی حالی، ضعف شدید

از ۲ هفته پس از جراحی میتوانید رانندگی کنید در حوالی هفته ششم نیز میتوانید فعالیت های جنسی را آغاز نمایید.

● مراقبت

پس از انجام هیستریکتومی ابدومینال جهت بهبودی سریعتر اقدامات مراقبتی زیر را انجام دهید:

زخم را باز و خشک نگهداری کنید استحمام از روز دوم بعد از عمل و بلافاصله بعد از برداشتن پانسمان بصورت روزانه انجام میگیرد و بهتر است بعد از حمام محل زخم را با ششوار کاملاً خشک کنید مدت استحمام بسیار کوتاه و همراه با یک همراه انجام شود.

خارج نمودن رحم اصولاً نباید تأثیری در کیفیت زندگی و فعالیت جنسی شما داشته باشد و در صورت هرگونه نگرانی و یا مشکلی حتماً باید با پزشک معالج خود مشورت نمایید .

جهت رفع احتباس ادراری از کیف آب گرم ریختن آب روی ناحیه تناسلی و نشستن روی توالت استفاده نمایید.

از جورابهای کشی و حرکات نرمشی مانند حرکت دورانی مچ پا استفاده نمایید

از خوابیدن طولانی مدت نشستن طولانی مدت روی مبل یا صندلی و روی هم انداختن پاها خودداری کنید تا ۶ هفته بعد از عمل از فعالیت جنسی اجتناب کنید

لباس زیر را روزانه تعویض کنید و از لباسهای زیر نخی استفاده و از پوشیدن لباسهای حاوی الیاف مصنوعی و جوراب شلوارهای تنگ و پلاستیکی خودداری کنید لباس زیر همیشه باید خشک باشد و از مرطوب شدن آن پرهیز کنید .

در صورت برداشته شدن هر دو تخمدان بعد از عمل علائم یائسگی مانند گرگرفتگی و تعریق و مشاهده میشود.